

Minister Finansów

Warszawa, 31 października 2024 roku

Sprawa: odpowiedź na interpelację poselską
nr 5254 w sprawie fundacji rodzinnych
- Pan Poseł Przemysław Wipler
Znak sprawy: DD6.054.14.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 5254, uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Odpowiadając na pytania o źródła informacji dotyczących nadużywania instytucji fundacji rodzinnych, (pyt 1-3) uprzejmie wskazuję, że przedstawione uprzednio wyjaśnienia pozostają aktualne. Jak wskazano w udzielonej odpowiedzi w przestrzeni publicznej odnotowano wiele sygnałów wskazujących na istnienie tego zjawiska, m.in. ze strony osób zaangażowanych w prace nad ustawą o fundacji rodzinnej, ekspertów w zakresie sukcesji oraz reprezentantów środowiska firm rodzinnych.

Odnosząc się z kolei do pytań 4-8 uprzejmie wskazuję, że klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania, o której mowa w art. 119a § 1 i następnym Ordynacji podatkowej¹, nie stanowi *per se* narzędzia służącego weryfikacji przestrzegania przepisów prawa materialnego, dotyczących fundacji rodzinnej (w tym w zakresie aspektów prawopodatkowych związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem takich podmiotów).

Organy podatkowe dążą natomiast do tego, by przedmiotowe regulacje nie były wykorzystywane w sposób sprzeczny z ustawowym przeznaczeniem fundacji rodzinnych oraz intencjonalnie ukierunkowany na osiągnięcie związanych z omawianą instytucją korzyści podatkowych. Cel ten realizowany może być przede wszystkim poprzez kontrolę stosowania obowiązujących przepisów regulujących tworzenie, funkcjonowanie i opodatkowanie fundacji rodzinnych, jak również

---

¹ ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.), dalej: „Ordynacja podatkowa”.

formułowanie na bazie ich stosowania ewentualnych propozycji zmian legislacyjnych w tym zakresie (klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania nie stanowi tu podstawowego instrumentu stosowanego przez Szefa KAS).

Ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej² weszła w życie 22 maja 2023 r., co oznacza, że ubiegły rok był pierwszym rokiem funkcjonowania fundacji rodzinnej w rozumieniu ustawy. Biorąc pod uwagę m.in. termin przewidziany na złożenie deklaracji CIT-8FR (do końca trzeciego miesiąca roku następnego), a także terminy wynikające z ustawy o rachunkowości, dotyczące sprawozdań finansowych – to zbyt krótki okres na wytypowanie, wszczęcie i zakończenie kontroli celnoskarbowej/kontroli podatkowej w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania w podatku CIT wobec fundacji rodzinnej.

Podkreślenia wymaga, że Szef KAS analizuje kwestię potencjalnego wykorzystania fundacji rodzinnej pod kątem unikania opodatkowania (w tym możliwości zastosowania w tym zakresie art. 119a § 1 i następne Ordynacji podatkowej) w ramach ustawowej kompetencji określonej w art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy o KAS³, zgodnie z którym do zadań Krajowej Administracji Skarbowej należy prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej dotyczącej zjawisk występujących we właściwości KAS oraz analizy ryzyka.

Mając na uwadze liczbę fundacji rodzinnych, zarówno zarejestrowanych, jak i dopiero będących w procesie organizacji lub rejestracji, a w konsekwencji związane z tym ograniczenie możliwości wyczerpującej identyfikacji przypadków wykorzystywania fundacji rodzinnej w sposób sprzeczny z ustawowym przeznaczeniem tej instytucji, podkreślenia wymaga, że działalność analityczna organu podatkowego bazuje w znacznej mierze na informacjach pochodzących ze źródeł ogólnodostępnych. W tym zakresie analizowane są w szczególności opisywane w mediach przypadki wniesienia (np. w drodze darowizny) udziałów/akcji w spółkach prawa handlowego do fundacji rodzinnej, następnie ich sprzedaży do podmiotu trzeciego.

Niezależnie od powyższego, w związku z przeciwdziałaniem unikaniu opodatkowania, Szef KAS posiada kompetencję opiniodawczą w ramach procedury wydawania interpretacji indywidualnych. Zgodnie bowiem z dyspozycją art. 14b § 5c Ordynacji podatkowej: *Organ uprawniony do wydania interpretacji indywidualnej zwraca się do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o opinię w zakresie, o którym mowa w § 5b* (tj. m.in. w odniesieniu do stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego, co do których istnieje uzasadnione przypuszczenie, że mogą stanowić czynność lub element czynności określonej w art. 119a §1 Ordynacji podatkowej), *chyba że stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe odpowiadają zagadnieniu, które było przedmiotem uzyskanej uprzednio opinii Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.*

W okresie do dnia 31 sierpnia 2024 r. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej przekazał Szefowi KAS do zaopiniowania 113 wniosków o wydanie interpretacji indywidualnej, dotyczących fundacji rodzinnej, gdy w ocenie organu interpretacyjnego przedstawione we wniosku okoliczności wskazywały, że w stosunku do stanu faktycznego/zdarzenia przyszłego, przedstawionego w przekazanym do zaopiniowania wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej, istnieje uzasadnione przypuszczenie, o którym stanowi art. 14b § 5b pkt 1 Ordynacji podatkowej (stan na dzień 31 sierpnia 2024 r.).

---

²(Dz. U. poz. 326z późn. zm.), dalej: „ustawa o fundacji rodzinnej”.

³ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. 2023 poz. 615 ze zm., dalej: Ustawa o KAS).

W 72 sprawach (na 113 przekazanych wniosków) Szef KAS stwierdził, że w stosunku do stanu faktycznego/zdarzenia przyszłego przedstawionego w przekazanym do zaopiniowania wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej istnieje uzasadnione przypuszczenie, o którym stanowi art. 14b § 5b pkt 1 Ordynacji podatkowej, tj. przypuszczenie, że wskazane elementy mogą stanowić czynność lub element czynności określonej w art. 119a § 1 ww. ustawy (stan na dzień 31 sierpnia 2024 r.).

Jednocześnie pragnę wskazać, że Szef KAS na dzień obecny zidentyfikował analitycznie trzy (3) przypadki potencjalnego wykorzystania fundacji rodzinnej w celu unikania opodatkowania, odnoszące się do zamkniętego roku podatkowego 2023. W odniesieniu do jednego (1) z nich Szef KAS wszczął postępowanie podatkowe, natomiast dwa (2) pozostałe przypadki pozostają na etapie prac analitycznych.

Odpowiadając na pytanie dotyczące szacowanej wartości uszczupień podatkowych spowodowanych przez wykorzystanie fundacji rodzinnej w celu unikania opodatkowania, doprecyzować jednak należy w kontekście użytego pojęcia „uszczupień podatkowych”, iż w zakresie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania, o której mowa w art. 119a § 1 Ordynacji podatkowej, należy w pierwszej kolejności mówić o wartości korzyści podatkowej osiągniętej w związku z dokonaniem czynności, w odniesieniu do której Szef KAS zastosował art. 119a § 1 Ordynacji podatkowej.

Dopiero w następstwie postępowania podatkowego przeprowadzonego na podstawie art. 119g § 1 Ordynacji podatkowej oraz zgodnie z dyspozycją art. 119g § 1 pkt 1 – 5 Ordynacji podatkowej, Szef KAS wydaje decyzję (w odniesieniu do podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych – określając zobowiązanie podatkowe), z uwzględnieniem wysokości korzyści podatkowej osiągniętej przez stronę w związku z dokonaniem czynności, w odniesieniu do której Szef KAS zastosował art. 119a § 1 Ordynacji podatkowej, tj. w taki sposób, jakby strona dokonała czynności odpowiedniej (tj. nie motywowanej osiągnięciem korzyści podatkowej) względem czynności, do której Szef KAS zastosował klauzulę przeciwko unikaniu opodatkowania.

Biorąc pod uwagę powyższe zastrzeżenie informuję, że we wskazanych powyżej trzech przypadkach można ocenić, po etapie analizy, przy wykorzystaniu ogólnie dostępnych danych, że szacunkowa wartość zidentyfikowanych korzyści podatkowych, osiągniętych w związku z instrumentalnym wykorzystaniem fundacji rodzinnej, wyraża się dla każdego z nich liczbą dziewięciocyfrową.

Jednocześnie jeszcze raz należy zastrzec, że definitywne określenie wartości uzyskanych w ten sposób korzyści podatkowych, a następnie uwzględniających osiągnięte korzyści podatkowe zobowiązań podatkowych, będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu postępowań podatkowych, w następstwie których wydane zostałyby decyzje określające stronom te zobowiązania podatkowe (w związku z zastosowaniem art. 119a § 1 Ordynacji podatkowej).

Odnosząc się do pytania o liczbę przypadków, w których Krajowa Administracja Skarbowa wszczęła postępowanie w związku z wykorzystaniem fundacji rodzinnych do unikania opodatkowania, w tym w oparciu o ogólną klauzulę przeciwko unikaniu opodatkowania, uprzejmie informuję, że w związku z przypuszczeniem wykorzystania fundacji rodzinnej do unikania opodatkowania, na dzień 25 października 2024 r. Szef KAS wszczął jedno postępowanie podatkowe na podstawie art. 119g §1 Ordynacji podatkowej. Postępowanie dotyczy rozliczenia

przez osobę fizyczną podatku PIT za 2023 r., natomiast mając na uwadze obowiązek zachowania tajemnicy skarbowej, nie jest możliwe ujawnienie dalszych szczegółów dotyczących postępowania.

W tym miejscu uprzejmię podkreślam, że liczba postępowań/analiz dotyczących fundacji rodzinnych, nie powinna być wiązana z kwestią oceny zasadności dokonania zmiany stanu prawnego - co sugeruje pytanie Pana Posła. Ponadto stosowanie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania nie powinno być postrzegane jako alternatywa dla zmiany prawa.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Jarosław Neneman

Podsekretarz Stanu